

Spis treści

1. Wstęp.....	8
2. Wykaz skrótów.....	10
3. Założenia przyjęte do przykładowych wyliczeń.....	14
4. Zmiany w 2023 r.....	17
4.1 Tabelaryczne zestawienie zmian w prawie 2023 r. wraz z ich omówieniem.....	17
4.2 Zmiany w prawie w 2022 r.....	22
4.2.1 Podniesienie limitu zwolnienia składkowego na posiłki z 190 zł do 300 zł miesięcznie od 1 marca 2022 r.....	22
5. Zakładowy fundusz świadczeń socjalnych.....	24
5.1 Akty prawne regulujące działalność socjalną.....	24
5.2 Zakres przedmiotowy ustawy o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych.....	24
5.3 Obowiązek tworzenia Funduszu.....	26
5.4 Limity zatrudnienia – 50 zamiast 20 pracowników.....	28
5.5 Odpis na Fundusz.....	29
5.6 Podstawa naliczenia odpisu na Fundusz w 2023 r.....	30
5.7 Zmiana podstawy naliczenia odpisu na ZFŚS w trakcie 2023 r.....	32
5.8 Na jakie cele mogą być wydatkowane środki Funduszu?.....	35
5.9 Działalność socjalna.....	36
5.10 Możliwe sposoby wydatkowania środków z ZFŚS.....	42
5.10.1 Przelew pieniężny bez dowodu poniesienia wydatku.....	43
5.10.2 Zakup świadczeń przez osoby uprawnione i zwrot pieniędzy przez pracodawcę.....	43
5.10.3 Udostępnianie świadczeń lub usług własnych przez pracodawcę.....	43
5.10.4 Zakup świadczeń przez pracodawcę.....	43
5.10.5 System kafeteryjny (kafeteria).....	43
5.10.6 Czy usługi psychologa lub dietetyka mogą być finansowane z ZFŚS?	52
5.11 Osoby uprawnione do korzystania z ZFŚS.....	54
5.11.1 Pracownicy.....	55
5.11.2 Kto jest emerytem i rencistą - byłym pracownikiem?.....	56
5.11.3 Inne osoby uprawnione.....	59
5.12 Naliczanie odpisu na ZFŚS.....	60
5.12.1 Ustalanie liczby zatrudnionych dla potrzeb funduszu socjalnego.....	61
5.12.2 Zasady wyliczania przeciętnego zatrudnienia - Z-03.....	63
5.12.3 Czy pracownicy na urlopie bezpłatnym są wliczani do przeciętnego stanu zatrudnienia?.....	69
5.13 Przekazywanie odpisów na Fundusz na rachunek bankowy.....	69
5.14 Korekta odpisu pod koniec roku.....	70
5.15 Pracodawcy zobowiązani do prowadzenia działalności socjalnej.....	72
5.15.1 Duży pracodawca	73
5.15.2 Pracodawca spoza sfery budżetowej zatrudniający co najmniej 20 i mniej niż 50 pracowników.....	73
5.15.3 Pracodawca ze sfery budżetowej.....	73
5.15.4 „Mały pracodawca” spoza sfery budżetowej.....	73
5.15.5 Podsumowanie obowiązków socjalnych w zależności od rodzaju pracodawcy i wielkości zatrudnienia	74
5.15.6 Świadczenie urlopowe.....	74
5.15.7 Gratyfikacje urlopowe żołnierzy	76

5.16	Rezygnacja z obowiązków socjalnych.....	77
5.16.1	Rezygnacja z Funduszu u małych pracodawców.....	79
5.16.2	Rezygnacja z Funduszu u dużych pracodawców.....	80
5.17	Zwiększenie wysokości odpisu na Fundusz.....	82
5.17.1	Obliczanie odpisu zmienionego w trakcie roku.....	84
5.17.2	Kiedy podwyższony odpis na ZFŚS jest kosztem uzyskania dla pracodawcy?...	84
5.18	Zwiększenie środków zakładowego funduszu świadczeń socjalnych.....	86
5.19	Kryterium udzielania pomocy socjalnej.....	87
5.20	Wspólna działalność socjalna.....	101
5.21	Regulamin zakładowego funduszu świadczeń socjalnych.....	102
5.22	Komisja Socjalna.....	105
5.23	Młodociani.....	106
5.24	Gdzie pracodawca może szukać pomocy w zakresie interpretacji postanowień ustawy o ZFŚS.....	107
6.	Pandemia COVID-19, stan zagrożenia epidemicznego a działalność socjalna	108
6.1	Zawieszenie działalności socjalnej z powodu COVID-19 możliwe tylko do 30 czerwca 2023 r.....	108
6.2	Odwołanie stanu epidemii i ogłoszenie stanu zagrożenia epidemicznego.....	109
6.3	Odwołanie stanu zagrożenia epidemicznego od 1 lipca 2023 r.....	109
6.4	Czasowe podwyższenie przedmiotowych limitu zwolnień podatkowych	110
7.	Naliczanie wynagrodzeń w 2023 r.....	111
7.1	Podatki w 2023 r.....	111
7.1.1	Skala podatkowa w 2023 r.....	111
7.1.2	Skala podatkowa – preferencyjne rozliczanie się małżonków i rodziców samotnie wychowujących dziecko	111
7.1.3	Koszty uzyskania przychodów w 2023 r.....	111
7.1.4	Roczny limit roczny 50% KUP - bez zmian.....	112
7.1.5	Nowość - brak podwyższonych kosztów na wnioski podatnika.....	112
7.1.6	Kwota zmniejszająca podatek w 2023 r.....	112
7.2	Nowości w PDOF od 1 stycznia 2023 r. – art. 31a, 31b, 31c PDOF.....	113
7.2.1	Ujednolicenie zasad składania płatnikom oświadczeń i wniosków podatkowych – art. 31a PDOF.....	113
7.2.2	Zmiana zasad stosowania przez płatników kwoty wolnej od podatku – art. 31b PDOF.....	118
7.2.3	Zwolnienie płatnika z obowiązku poboru zaliczki na podatek – art. 31c PDOF..	120
7.2.4	Art. 31d PDOF – odzyskanie podatku zryczałtowanego przez płatnika.....	120
7.3	Nowa treść art. 32 PDOF od 1 stycznia 2023 r.....	121
7.4	Zaległe składki ZUS zapłacone za ubezpieczonego przez płatnika nie generują przychodu – zmiana stanowiska fiskusa.....	122
7.5	Czy pracodawca ma obowiązek informowania o zmianach przepisów prawnych dotyczących działalności socjalnej czy kwestii kadrowo-płacowych	124
7.6	Oświadczenia i wnioski podatkowe w 2023 r.....	130
7.7	Jak zmienił się wygląd list płac w 2023?.....	132
7.8	Ubezpieczenia społeczne w 2023.....	132
7.8.1	Wysokość składek	132
7.9	Ubezpieczenie zdrowotne.....	134
7.10	Zerowy PIT dla osób do 26 r. ż.....	138
7.11	Pozostałe zwolnienia zerowy PIT.....	140

7.12 Czy świadczenia z ZFŚS generują przychód?.....	142
7.13 Oskładkowanie świadczeń z ZFŚS	145
7.13.1 Zwolnienia składkowe dla pracowników.....	146
7.13.2 Zwolnienia składkowe dla zleceniobiorców.....	150
7.14 Oskładkowanie i opodatkowanie składników pieniężnych, świadczeń rzeczowych i innych nieodpłatnych świadczeń otrzymanych przez pracownika w 2023 r.....	152
7.15 Opodatkowanie świadczeń z ZFŚS – interpretacje podatkowe i wyroki NSA.....	155
7.15.1 Wydarzenia związane z integracją nie generują przychodu.....	155
7.15.2 Wyjazd, wycieczka integracyjna nie generuje przychodu.....	157
7.15.3 System kafeteryjny a prawo do zastosowania zwolnień podatkowych.....	160
7.15.4 Punkty w systemie kafeteryjnym – moment powstania przychodu.....	164
7.15.5 E-kody korzystają ze zwolnienia podatkowego.....	166
7.15.6 Umorzenie pożyczki po śmierci pożyczkobiorcy.....	172
7.16 Samozatrudnieni (B2B) a Fundusz Socjalny.....	175
7.17 Czy pracodawca może zapisać w Regulaminie, że osobom które nie złożyły oświadczeń o sytuacji socjalnej przyznawane są najniższe świadczenia? Czy wszyscy pracownicy muszą otrzymać świadczenia z ZFŚS?.....	177
7.18 Czy pracodawca musi brać pod uwagę dochody wszystkich członków rodziny określając kryterium socjalne?.....	178
7.19 Czy pracownicy w okresie wypowiedzenia mają prawo do świadczeń z ZFŚS?.....	189
7.20 Czy emeryci i renciści – byli pracownicy powinni otrzymywać równe czy różne świadczenia od świadczeń z ZFŚS dla pracowników?.....	190
7.21 Osoba pobierająca nauczycielskie świadczenie kompensacyjne korzysta ze zwolnienia podatkowego do 4500 zł.....	195
8. Najważniejsze wyroki sądowe, interpretacje podatkowe i interpretacje ZUS.....	197
8.1 Najważniejsze wyroki SN.....	197
8.2 Najważniejsze interpretacje podatkowe.....	198
8.2.1 Trybunał Konstytucyjny o opodatkowaniu świadczeń nieodpłatnych.....	198
8.2.2 Wycieczki integracyjne nie stanowią przychodu dla pracownika, byłego pracownika, emerytów i rencistów, członków rodzin.....	199
8.2.3 Impreza integracyjna nie generuje przychodu dla pracownika, byłego pracownika, emerytów i rencistów, członków rodzin.....	199
8.2.4 Jeśli nie ma wypłaty, z której można potrącać zaliczkę, płatnik nie ma obowiązku poboru zaliczki.....	199
8.2.5 Płatnik nie pobiera zaliczki osobom na urloпах wychowawczych.....	201
8.2.6 Ponownie zatrudniony emeryt korzysta tylko z pracowniczych zwolnień podatkowych	203
8.2.7 Zapomoga nielosowa dla emerytki korzysta ze zwolnienia podatkowego do 4500 zł.....	203
8.2.8 Bilety do teatru nie generują przychodu, jeśli wyjście ma charakter integracyjny	205
8.2.9 Wygrane w konkursach organizowanych w czasie imprezy integracyjnej mogą generować przychód.....	206
8.2.10 Dopłaty do półkolonii, półzimowiska dla dzieci do lat 18 są wolne od podatku dochodowego bez limitu kwotowego.....	209
8.2.11 Karty sportowe korzystają ze zwolnienia do 2000 zł w 2023 r.....	210
8.2.12 System informatyczny do zarządzania ZFŚS nie wyklucza prawa do zastosowania zwolnień podatkowych.....	210

8.2.13 Przedszkole, żłobek a vouchery opiekuńcze.....	212
8.2.14 Wspólna działalność socjalna – kto pobiera zaliczkę na podatek?.....	213
8.2.15 Płatnik udzielający pożyczek z ZFŚS nie jest płatnikiem podatku bankowego .	215
8.3 Najważniejsze interpretacje ZUS	217
8.4 Przedawnienie pożyczki z ZFŚS – stanowisko Ministerstwa Pracy.....	221
9. Obowiązki na przełomie roku 2022 i 2023.....	223
10. RODO - ochrona danych osobowych.....	225
10.1.1 Rozporządzenie RODO.....	225
10.1.2 Dokumentacja przetwarzania danych osobowych zgodnie z RODO.....	231
10.1.3 Pozyskiwanie danych osobowych.....	234
10.1.4 Obowiązki pracodawców w związku z RODO.....	236
10.1.5 UODO o działalności socjalnej.....	243
10.1.6 Dane szczególne a działalność socjalna.....	243
10.2 UODO o ZFŚS, w tym o cyklicznych przeglądach.....	245
10.3 Udokumentowanie czynności przeglądu danych osobowych z ZFŚS.....	247
11. Świadczenie urlopowe	248
11.1 Wysokość świadczenia urlopowego w pierwszej połowie 2023 r.....	250
11.2 Zmiana wysokości świadczenia urlopowego w trakcie roku 2023	250
11.3 Warunki zastosowania zwolnienia składkowego.....	251
12. Konsekwencje naruszania ustawy o ZFŚS.....	255
13. Działalność socjalna kosztem uzyskania przychodów.....	257
13.1 Odpis na ZFŚS kosztem uzyskania przychodów.....	257
14. Technika naliczania wynagrodzenia pracowniczego a świadczenia z ZFŚS.....	280
14.1 Jak obliczyć pensję, gdy pracownik otrzymuje świadczenia z ZFŚS?.....	280
14.2 Przykładowe lista płac, gdy pracownik otrzymuje świadczenia z ZFŚS.....	288
14.3 Składki na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne a świadczenia z ZFŚS.....	292
14.4 Obniżenie składki zdrowotnej, gdy pracownik otrzymuje świadczenia z ZFŚS.....	297
14.5 Podatek dochodowy od osób fizycznych a świadczenia z ZFŚS.....	301
14.6 Składniki finansowane z ZFŚS dla pracownika oskładkowanie i opodatkowanie – porównanie.....	312
14.7 Zestawienie przychodów pracownika wolnych od podatku i składek ZUS	318
14.8 Zestawienie przychodów zleceniobiorcy wolnych od podatku i składek ZUS	320
14.9 Zestawienie przychodów emerytów wolnych od podatku i składek ZUS	322
14.10 Kumulacja zwolnień podatkowych dla pracownika i dla emeryta w jednym roku podatkowym.....	323
14.11 Limit zwolnienia podatkowego podwyższony z 1000 do 2000 zł obowiązuje do 31 grudnia 2023 r.....	326
14.12 Brak obowiązku pobrania zaliczki na podatek od nieodpłatnych świadczeń, gdy płatnik nie wypłaca świadczeń pieniężnych.....	326
14.13 Zmiany rozporządzenia składowego wprowadzone w 2015 r.....	328
14.14 Opodatkowanie świadczeń z ZFŚS.....	328
14.14.1 Opodatkowanie świadczeń otrzymanych przed terminem wypłat w danym miesiącu.....	329
14.14.2 Otrzymanie świadczeń z ZFŚS po terminie wypłat w danym miesiącu.....	330
14.14.3 Zwolnienia zerowy PIT a świadczenia z ZFŚS.....	330
14.14.4 Świadczenia z ZFŚS wykazywane są w PIT-11, a nie w PIT-8C.....	330
14.14.5 Zwolnienie do 2000 zł – definicje i warunki zastosowania.....	331
14.14.6 Świadczenia rzeczowe – bony towarowe, paczki, bilety, karty przedpłacone.	335

14.14.7 Usługi sportowe.....	346
14.14.8 Usługi finansowane z ZFŚS – wycieczki i wypoczynek dorosłych.....	347
14.14.9 Wypoczynek dzieci.....	348
14.14.10 Zapomogi.....	382
14.14.11 Pożyczki.....	388
14.14.12 Umorzone pożyczki.....	390
14.14.13 Żłobek, przedszkole.....	395
14.14.14 Imprezy integracyjne dla pracowników i członków ich rodzin, emerytów i rencistów byłych pracowników.....	396
14.15 Były pracownik	399
14.16 Byli pracownicy - emeryci, renciści, osoby pobierające nauczycielskie świadczenie kompensacyjne.....	400
14.17 Były pracownik a umorzona pożyczka z ZFŚS po śmierci.....	402
14.18 Współpracownicy, zleceniobiorcy, obcy.....	406
14.18.1 Osoby zatrudnione na podstawie umowy cywilnoprawnej otrzymujące świadczenia z ZFŚS.....	406
14.18.2 Osoby obce	406
14.19 Czy socjalne świadczenia pieniężne pracodawca może wypłacać z konta ZFŚS? ..	407
14.20 Wspólna działalność socjalna a obowiązki płatnika.....	407
14.21 Potrącenia z ZFŚS.....	410
15. Kontrole i korekty listy płac.....	414
15.1 Korekty listy płac w związku z oskładkowaniem świadczeń z ZFŚS.....	415
16. Wzory.....	422
16.1 Regulamin Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych – wersja 1.....	424
16.2 Regulamin Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych (wersja 2: u pracodawcy nie działają związki zawodowe, zostanie powołana Komisja Socjalna, założeniem pracodawcy jest uelastycznienie i zróżnicowanie świadczeń).....	430
16.3 Regulamin Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych (wersja 3: u pracodawcy działają związki zawodowe, zostanie powołana Komisja Socjalna, która realizuje obowiązek współpracy pracodawcy ze związkami przy przyznawaniu świadczeń z ZFŚS, założeniem pracodawcy jest uelastycznienie i zróżnicowanie świadczeń).....	439
16.4 Preliminarz wydatków z ZFŚS.....	449
16.5 Oświadczenie o sytuacji życiowej, rodzinnej, materialnej.....	450
16.6 Zbiorczy wniosek o przyznanie świadczeń z Funduszu Socjalnego.....	451
16.7 Podanie o przyznanie zapomogi ekonomicznej/losowej*.....	451
16.8 Tabela dopłat do kolonii, obozów dzieci oraz na tzw. „wczasy pod gruszą”	452
16.9 Poręczenie pożyczki.....	453
16.10 Podanie o przyznanie pożyczki na cele mieszkaniowe.....	453
16.11 Umowa pożyczki z Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych na cele mieszkaniowe.....	455
16.12 Podanie o przyznanie dopłaty do wypoczynku zorganizowanego niepełnoletnich dzieci.....	457
16.13 Wniosek o zawieszenie spłaty pożyczki.....	457
16.14 Wniosek o umorzenie pożyczki.....	458
16.15 Klauzula informacyjna RODO.....	459
16.16 Rezygnacja z tworzenia Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych i wypłacania świadczenia urlopowego.....	461
16.17 Anonimowa ankieta potrzeb i preferencji wydatkowania środków z ZFŚS.....	461

16.18	Protokół z corocznego przeglądu danych osobowych.....	464
16.19	Upoważnienie do przetwarzania danych osobowych.....	465
16.20	Regulamin wyboru przedstawiciela załogi.....	466
17.	Orzecznictwo, pisma urzędowe, interpretacje.....	469
17.1	Dochód na członka rodziny to wystarczające kryterium do określenia sytuacji socjalnej, może być określany raz na rok, stosownie do postanowień Regulaminu ZFŚS. Zapomoga może być świadczeniem cyklicznym, wypłacanym co miesiąc.....	469
17.2	Odpowiedź Ministra Pracy i Polityki Społecznej na interpelację nr 16975 w sprawie funkcjonowania ustawy o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych.....	478
17.3	Moment powstania przychodu w systemie kafeteryjnym	480
17.4	Odsetki od zaległych kwot nieprzekazanego na konto Funduszu odpisu.....	491
17.5	Świadczenie, które nie generuje przychodu wyklucza zastosowanie zwolnień składowych. Aplikacja do obniżania stresu nie generuje przychodu u pracownika.....	494
17.6	Upadłość pracodawcy.....	503
17.7	Wypoczynek poza granicami Polski.....	503
17.8	Środki trwałe służące działalności socjalnej.....	503
17.9	Przejęcie zakładu pracy.....	512
17.10	Regulamin zakładowego funduszu świadczeń socjalnych.....	512
17.11	Przyznawanie świadczeń z ZFŚS.....	514
17.12	Opodatkowanie świadczeń.....	529
17.12.1	Energia elektryczna.....	529
17.13	Impreza nie stanowi przychodu więc nie stanowi podstawy wymiaru składek ZUS	529
17.14	Warunkiem zwolnienia składowego jest zachowanie kryterium socjalnego.....	534
17.15	Likwidacja Funduszu – skutki podatkowe i obowiązki podatnika.....	536
17.16	Usługi świadczone przez pracodawcę w ramach działalności socjalnej a VAT.....	539
17.17	Karty zakupione z ZFŚS a odliczenie VAT.....	546
17.18	ZFŚS a kasa rejestrująca.....	552
17.19	Odpis na ZFŚS kosztem uzyskania przychodów.....	555
17.20	Świadczenia z ZFŚS i zwolnienia podatkowe.....	568
17.20.1	Limit podatkowy 2000 zł – zasady zastosowania w przypadku zatrudnienia w kilku zakładach lub zmiany pracodawcy w ciągu roku.....	568
17.20.2	Zwalniany pracownik a świadczenia z ZFŚS.....	571
17.20.3	Narty, wędkowanie nie generują przychodu.....	574
17.20.4	Wycieczka dla dzieci i młodzieży może korzystać ze zwolnienia podatkowego	576
17.20.5	Udział w zajęciach rekreacyjno-sportowych stanowi przychód i korzysta ze zwolnienia do 2000 zł	579
17.20.6	Kupony do kina (w formie drukowanej lub sms) korzystają ze zwolnienia do 2000 zł	582
17.20.7	Wycieczka dla pracowników i emerytów na zasadzie ogólnej dostępności i dobrowolności nie generuje przychodu.....	585
17.20.8	Dofinansowanie wypoczynku dzieci pracownika.....	589
17.20.9	Warunki zastosowania zwolnienia dopłat do wypoczynku dzieci i młodzieży do lat 18	590
17.20.10	Karta podarunkowa.....	596
17.20.11	Karta przedpłacona akceptowana w sieci sklepów pracodawcy korzysta ze zwolnienia podatkowego.....	597

17.20.12 Zwolnienie do 2000 zł a zatrudnienie u kilku pracodawców.....	600
17.20.13 Umorzona pożyczka.....	602
17.20.14 Umorzona pożyczka po śmierci pracownika.....	604
17.21 Inne zagadnienia.....	608
17.21.1 Opodatkowanie działalności socjalnej pracodawców, którzy nie tworzą ZFŚS	608
17.21.2 Świadczenia urlopowe nauczycieli.....	608
18. Zamówienie książek.....	610